

Abonamentul

Pentru monarhie:

Pe an 6 fl., $\frac{1}{2}$ an 3 fl., $\frac{1}{4}$ an 1 fl. 50 cr.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$ an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an 4 frcs. 50 cm.

Fóea apare în fie care Sâmbătă.

Unirea

Fóe bisericescă-politică.

Insertiuni

Un șir garmond: o dată 7 cr., a dóua órá 6 cr., a treia órá 5 cr., și de fiesce care publicatiune timbru de 30 cr.

Tot ce privesce fóea, să se adreseze la »Redacțiunea și Administrațiunea Unirii« în Blaș.

Anul VIII.

Blaș 5 Februariu 1898.

Numéru 5.

La cestiunea socială.

Am arătat în primul din numărul nostru precedent catastrofa, spre care înainteză societatea întrégă și statul. Am spus și aceea, că între împrejurările actuale nu este leac de sperare, ca lucrurile să se întorcă spre bine. Ar trebui adecă o totală schimbare de sistem în guvernarea țerii, ér schimbarea acésta ar poté, să o provoce numai o societate vigorósă, conscie de ceea ce voesce.

Societatea acésta lipsesce la noi. Luptele naționale și confesionale despart pe cetățan de cetățan, și într'aceea catastrofa generală, care de o potrivă va ajunge pe toți, se apropie din zi în zi tot mai mult.

Este decí bine, ca de cestiunile acestea, ce ating societatea, să ne ocupăm cât mai des și cât mai cu de-adinsul, pentru ca evenimentele să nu ne găsească de tot neorientați și nepregătiți.

Am constatat, — și cine e, care încă n'a constatat? — că poporul, țărâimea a sérăcit și sérăcesce pe zi ce merge. Miseria a ajuns deja la un grad, care trebuie să pună pe gânduri chiar și pe cel mai nepăsător.

Care e cauza sérăcirii? Am zis dór, că recolta singură alor doi ani nefavoritori ori și mai mulți ani nu poté esplica o sérăcire, care a pornit de o serie de ani.

Causele sînt multe, și vom mai avé prilej a le înșira. De astă dată revenim numai asupra cauzei arătate în numărul nostru trecut. Am zis adecă acolo, că după a noastră convicție principala cauză a réului e însu-și sistemul liberal de guvernare, sub care se află țara acum de trei zeci de ani.

Ce s'a întimplat adecă de 30 de ani încóce? Nu numai a crescut budgetul cu 200 de milioane, și prin asta sarcinile publice, dar au crescut și datoriiile statului, pentru că nu treceau doi trei ani, fără ca să se contragă câte un nou împrumut, ori fără ca să se facă câte o nouă conversiune. Și ori cât de frumos ar esplica mercantili însemnătatea împrumuturilor, ele tot numai un lucru arată, a nume strimțórea economică a statului respectiv și pentru cetățani o nouă împovorare. Economisti serioși tocmai din pricina acésta și condamnă cu cea mai mare asprime tóte conversiunile și le află admisibile numai în casuri extreme, când intră în valóre zicala: *Salus reipublicae suprema lex esto*. Întru adevér ce e conversiunea, dacă nu o înșelăciune, un furt, comis de stat în contul cetățenilor sêi? Au nu e înșelăciune, dacă pentru banii, după cari s'a obligat a-ți da tot de una 5%, îți dá numai 4%? În limbajul comun la o asemenea procedură îi zic înșelăciune, în limba finanțierilor liberali îi zic conversiune.

Prima cauză a réului se află decí în datoriiile enorme, ce le-a contras

statul prin chivernisitorii sêi. Datoriile acestea se urcă la miliarde, și procentele singure, ce sînt a se plăti în fiesce care an, se urcă și ele la sute de milioane. De unde se plătesc milioanele acestea de procente?

Apoi e lucru limpede: din dări. Prima poziție din budget e a intereselor, ce se plătesc după datoriiile statului. De depurarea datoriei nici vorbă nu e; avem rentă perpetuă, ceea ce pe românesce se zice datorie vecinică, care va sta, cât va sta și statul, și carea o va plăti clopotul cel mare, dacă s'ar întimpla o străformare de tot neprevădută.

Care va să zică, o parte însemnată a dărilor merge întru depurarea procentelor după datoriiile statului, merge va să zică în buzunare străine, în buzunarele cător va bancheri, cari ast fel trăesc din tributul, ce li-l plătesc cetățenii cu sudórea feței și cu lucrul mânilor sale. În schimb pentru milioanele ast fel plătite țara nu capetă nici o recompensă, pentru că datoriiile contrase în cea mai mare parte n'au fost contrase în favorul contribuenților.

Dar nu e numai acesta tributul, ce-l plătesc cetățenii la bancheri. Mai mult póte de cât atâta mai scot bancherii, de óre ce tóte întreprinderile economice, industriale și finanțiare tot cu banii luați scump de la ei se susțin. Chiar și băncile noastre se află nevoite a recurge la banii acestor domni, pentru că și azi mai sînt ómenii, cari bănuși, ce-i mai au, îi depun mai bucurosi la

Feuilleton.

Discours funebru

rostit de Dr Augustin Bunea la înmormintarea lui Iuliú Mihályi de Apșa în 29 Ianuariu 1898.

Etă cu palme măsurate al pus zilele mele, și statul meú ca o nimica înaintea ta. Ps. 38, 7.

Cine ar fi cugetat, triști ascultători, că bărbatul mult iubit și mult stimat de noi toți, care în primăvara anului 1895 se prezentase în mijlocul nostru, ca să ne prevestească, că se apropie ziua de sérbătóre, în care aveam să primim cu însufletire și bucurie pe fratele sêu ilustru ca pe Archiepiscopul nostru, se va depărta așa de curénd pentru tot de una dintre noi?

Cine ar fi gândit, că el, care încă nu era apăsát de sarcina anilor si-și crease o nouă problemă în lumea acésta, de a sta fratelui sêu într'ajutorii în cele materiale spre a-l ușora împlinirea misiunii sacre și spirituale: se va scobóri atât de repede în mormânt, lăsând în urma sa jalea, întristarea, durerea și suspinarea?

Cine ar fi putut presimți, că acela, pe care înainte cu 4 luni l-am vădút dând cu pietate onórea ultimă amicului sêu distins, baronului Urs de Margina, ne va chema așa de curénd în jurul acestui sicriú spre a-i face și lui asemenea onóre? Er eú să împlinesc față de el aceea-și datorință funebră?

Nime nu ar fi putut-o prevedé acésta, fără numai Dumnezeu sfintul și atotștiutoriul, cătră care esclamá profetul încoronat: „*Etă cu palme măsurate ai pus zilele mele, și statul meú ca o nimica înaintea ta!*“

Înse tocmai acésta împrejurare, că toți trebuie să murim, și încă póte atunci, când mai puțin ne așteptăm, că măsurate sînt zilele noastre, ca ființa noastră este o nimica, că nu este pozițiune socială destul de înaltă, nici mărire destul de strălucită, care să nu se adevérescă o dată de umbră, vis și deșertăciune, trebuie să ne inspire gândiri și simțeminte cu totul de alt fel, de cât cum sînt acelea, de cari sîntem conduși de comun în lumea acésta, trebuie să ne convingă despre adevérul acela, care l-a recunoscut și păgănu Catone, când a zis: „*Tantum remanet, quod virtute et recte factis consecutus sis*, numai

aceea-ți rămâne, ce ți-ai câștigat cu virtutea și cu fapte bune!“¹⁾

Virtutea și fapta bună a fost pururea idealul fericitului în Domnul Iuliú Mihályi de Apșa de la ziua, în care a vădút mai întâiu lumina sórelui la 19 Iuniu 1837 în Saraséu comitatul Maramurésului până în 27 Ianuariu 1898, când bóla grea l-a curinat firul vieții. Nobléta inimii, generositatea, caracterul firm, manierele alese cavaleresci parte le-a mostenit, parte și-le-a însușit prin crescerea îngrijită, ce l-au dat-o nobilii sêi părinți Gavril Mihályi de Apșa și Iuliana Man de Sajó, ambii ilustru prin origine, prin pozițiunea înaltă socială, prin merite frumoase pentru patrie și pentru națiunea română.

După ce absolvă 6 clase gimnasiale în școlile părinților piaristi din Siget, în 1851 tinéru Iuliú fu trimis cu fratele sêu Petru la Viena, ca să învețe limba germană. Aci în tóamna anului 1854 intră în școlă militară specială de artilerie, și după absolvirea cursului de 3 ani servi un an în calitate de cadet la artilerie, de unde trecu în tóamna anului 1858 la cavalerie în regimentul al X-lea de husari numit „Frideric Vilhelm III

1) Cicero De senectute 69.

institute străine, ajutând ast fel cu banii lor pe aceia, cari pe noi ne storc.

Se ivesce inse intrebarea, cum și pe ce cale au ajuns acei câți va bancheri la atâta putere preste întraga circulație de bani?

Răspunsul e foarte simplu: Chiverisitorii liberali le-au dat privilegiul bancii austro-ungare. Ei au, să depună în aur o garanță anumită și în schimb au dreptul de a pune în circulație bancnote. Garanța prescrisă în aur e de cel puțin 40% din valoarea notelor, ce se emit.

Pricpem noi, ce insamnă această? Nici mai mult, nici mai puțin de cât atâta, că la câți va domni li-se dă dreptul, ca cu o garanță efectivă de 40 de milioane să pôtă pune în circulație 100 de milioane, cu 400 de milioane — un miliard. Și asta încă nu e totul: e lăsat tot în buna lor chibzuélă, câte bancnote să pună în circulație, și să statoréscă interesele după operațiuni, cu alte cuvinte să înmulțéscă ori să imputéneze, să scumpéscă ori să lefținéscă banii.

Ei bine! nu e ôre asta o exploatare ne mai pomenită a cetățenilor? Nu e ôre asta o stôrcere, o sistematică sêrăcire a masselor?

Nu aveam ôre dreptate, când am zis, că cea dintâi și cea mai însemnată cauză a sêrăcirii și a miseriei generale este sistemul de chiverisire liberală, stôrcerea și despoierea sistematică a classelor celor mari ale populațiunii în favorul alor câți va capitaliști imbuibați?

Un „Apropos“ a găsit ôre cine (Vv.) în foia nr. 1 al „Unirii“ din a. c. și-l relevă în „Tel. Rom.“ din 22 a. c. spre a arêta, că catolicismul e „patul cald al cosmopolitismului, ce se cultivă aici între noi în dauna tării sentimentului național și a luptei naționale“.

Întâi și mai întâi ne permitem modesta observare, că ar fi val de némul românesc, dacă ar ajunge până la atâta, cât

sentimentul național să-i l trezéscă și nutréscă cercurile „Telegrafului Roman“. și însuflețirea pentru lupta națională să și-o împrumute tot din cercurile acelea.

Dar smintéla lui Vv.? Care e smintéla acésta?

Ea culminează în cuvintele finale ale foitei noastre împrumutate din „Vaterland“: „Pe cum am zis, fiesce care popor e o idee a lui Dumnezeu. Și el numai ca idee are preț și putere. érá nici de cum ca product natural. Ideile au trup mai spiritual de cât rasele. Ele osebesc și unesc după principii mai înalte. Ele sînt și mai puternice și mai dătinuitoare de cât lucrurile materiale.“

La acestea Vv. observă: „Adevérat că-ți trebuie un deosebit specimen de creeri, ca să afli logică în acéastă cea mai nouă teorie a principiului național, că un popor e o idee, că el numai ca idee are preț și putere, că ideile au trup mai spiritual de cât rasele, că ele osebesc și unesc după principii mai înalte, nu după cele naționale etc. etc.“

„Unde am ajunge noi, o mână de popor, dacă Blasul n'ar fi astăzi singurul loc în sinul poporului român, de unde se mai propoveduesc încă amintitele teorii scrintite?“

Să-ți spunem, die Vv., unde am ajunge. Am ajunge acolo, ca Românii să facă deosebire între naționalități și între cãrdurile de cânt din două uliți vecie de ale Constantinopolului.

Înteles-ai acum? Dacă n'ai înteles, atunci consultéază pe vre un medic.

Le trebuie revoluție. — Adecă șovinistilor, celor ce conduc destinele patriei noastre. Dar revoluția acésta nu au, să o facă ei, ci noi Românii. Așa am avé, să le facem pe plac: atuncia politica urmată față cu naționalitățile nemagiare ar fi justificată, ba eventual ar puté să se mai și înaspréscă. Șovinistii aceia, adecă presa jidană-liberală, vèdénd, că Românii nici de cum nu vor, să le facă plăcerea acésta, s'au pus și au inventat scirea sensatională, că Românii plănuesc și organizéază într'ascuns o revoluție

mare. Au gătit până și proclamațiunii revoluționare hectografate și usurpând firma Ligef le-au trimis la singuraticii Români din Ardeal.

Acuma dovedindu-se, că apucătura nu a reușit, vine oficiosul „Bud. Tud.“ și scrie următoarele: „Mai multe foi din capitală au împărtășit descoperiri sensationale despre o revoluție românească, ca ea, după cum se spune, ar fi avut, să izbucnéscă în Maiu, dară s'ar fi descoperit destul de curénd, și în legătură cu acésta despre confiscarea de proclamațiunii agitătore și epistole volante, cari ar îndemna la revoluție. „Bud. Tud.“ pe temeiul unei informațiuni primite din loc competent declară, că foile respective cu întrégă scirea acésta au fost trase pe sfóra în chip fundamental prin corespondenții săi. În cercurile hotărîtore ômenii nu sciă nimica nici despre conjurație, nici despre confiscarea de scrisori agitătore. Întreg lucrul nu e alt ceva de cât o minciună jurnalistică necălită, a cărei auctor e vrednic, să fie certat în chipul cel mai energetic.“

Reforma cãlindarului. — Cetim în „Timpul“:

„În aula universității noué din Iași s'a ținut zilele trecute o conferență asupra introducerii cãlindarului din Occident în România. Conferențiarul a fost preotul Tondini de Quarenghi, reprezentantul academiei de sciințe din Bolonia, pentru unificarea măsurii timpului.“

„Primul punct, asupra căruia conferențiarul insistă, este introducerea în România a cãlindarului practicat de țerile catolice, fără a se schimba sêrbătorile religioase ortodoxe.“

„Conferențiarul expune pe larg un proiect de lege pentru introducerea noului cãlindar în România, după sistemul, ce l-a prezentat deja în Bulgaria, unde a ținut asemenea o serie de conferențe - proiect redigiât de preotul Tondini, și în spiritul observațiunilor făcute de Stoiloff, președintele consiliului de ministri din Bulgaria. Acest proiect de lege va veni în desbaterea parlamentului din Bulgaria prin luna Maiu 1898 și e acompaniat de un comentariu publicat de revista juridică din Sofia „Juridicesko Spisanie“.

regele Prusiei“, în care fu înaintat la rangul de sublocotenent.

În Ianuariu 1859 plecă cu corpul al 3-lea de armată din Viena la Italia și după o petrecere de câte va lună în Lodi și Codogno în dată după izbucnirea răsboiului intră în Piemont până la Vercelli, luă parte la sângerósele bătălii de la Magenta și Solferino, unde vèdú cãdénd 24 ofițeri din regimentul sêu, érá el ocrotit de mâna lui Dumnezeu rêmase neatins și înaintă la gradul de locotenent.

În anul 1860 spre a se perfecționa în arta militară cercetă cursul de cãlărit din Viena. După aceea servi în Udine până în Decembre 1863, când trecu la al 2-lea regiment de husari numit „Nicolaú marele principe al Rusiei“, care era staționat în Galiția la Zsolkiew, și în care se luptă brav în răsboiul din 1866 cu Prusia luând parte și la ciocnirea de la Prerau.

După răsboiul s'a aședat cu regimentul sêu în Moravia la Prosnitz și mai târziu în Petronel lângă Dunăre, unde în 1870 avansă la gradul de căpitan și ca comandant de escadron veni cu regimentul în Transilvania la Brașov și staționă cu escadronul sêu în Cristian, de unde în 1873 merse la Viena și cercetă cu succes deplin cursul pentru ofițerii statului maior, apoi fu numit comandant de

cadru în Cluș. În 1875 fu înaintat de comandant de divisiune la regimentul al X-lea de husari din Szabadka, unde avansă la rangul de maior și după trei ani de subcolonel, petrecénd cu regimentul când în Baja când în Palánka.

În 1887 trecu la regimentul IX de husari în Șopron, unde în anul 1888 se retrase din serviciul activ.

Veniți acum, cei ce cu foc v'ați aruncat pe cariera gloriei, veniți, inimi răsboinice și neînfricate, și depuneți pe sicriul acesta o lacrimă de pietate și recunoștință, căci cel ce dorme într'osul, v'a fost model de virtute militară. Cine și-a stimat și iubit camaradii mai mult, de cât dînsul? Cine l-a întrecut în stăruința neînfrântă pentru susținerea disciplinei între ofițeri și în trupe, împreunând cu severitatea tot de una dreptatea, ecuitatea și umanitatea? Cine s'a purtat mai onorabil de cât dînsul ca președinte al tribunalului militar de onóre, apêrând cu dreptate aceea, ce este mai scump unui militar? Plângeți mórtea unui ofițer și comandant onest, generos și viteaz, care nu numai în răsboie a desprețuit mórtea pentru tron și patrie, ci și în eserciții pacifice nu s'a temut de pericole, aruncându-se cu ocașiunea manevrelor de la Miskolez împreuna cu întreg escadronul sêu în valurile riului

Sajó, prin care trecénd cu notul a suprius pe contrariu pe neașteptate.

Păstrați memoria unui ofițer distins, care și după ce s'a retras din serviciul activ, avea tot de una mare zi de bucurie, când vè putea vedé, saluta și îmbrățișa cu totă căldura inimii sale nobile!

Dar dacă armata imperială și regală a Majestății Sale a perdut un ofițer brav, nu mai mică este pierderea, ce o îndurăm noi toți prin mórtea unui Român verde. Spună societatea românească din Brașov, ce legături cordiale și prietinesci a cultivat căpitanul de odinórá Mihályi cu fruntașii români din acea cetate! Graéscă cetățenii români din Lugoș de interesul viu, ce l-a purtat vice-colonelul Mihályi față cu tóte mișcările sociale și culturale de acolo. Dar mai virtos să plângem noi Blășeni pierderea unui bărbat nobil, care în decurs de aproape trei ani a fost o adevérată binefacere pentru noi. Tóte întreprinderile noastre economice nu numai îi făcea o adevérată bucurie, ci le și sprigina cu contribuții însemnate. Renniunile și întrunirile noastre culturale și sociale l-au putut vedé și saluta tot de una ca participant zelos și ajutatoriu generos. În deosebi casina română l-a fost un obiect de specială atențiune, și de părintéscă îngrijire, căci nu l-a fost numai membru fondator, ci și președinte, care

„Călinarul va fi introdus în toate actele civile și politice și nu aduce nici o deranjare într-o țară, unde sînt diferite națiuni. Ca exemplu conferențiarul aduce Transilvania, care e plină de Români, cari au introdus călinarul întregului imperiu fără a-și uita sărbătorile religioase, identice cu cele de din coce de Carpați.

„Conferențiarul se oprește discutând pe larg propaganda și idea emisă de prelatul ortodox episcopul Romanului Melchisedec de a se introduce în actele autorităților române două date: stilul vechiu și nou.

„Proiectul preotului Tondini de Quarenghi se compune din 5 articole:

„1. De a se usa în toate serviciile statului o dată dublă: întâiu cifra călinarului din Occident și apoi data călinarului Iulian.

„2. Toate actele de nascere, măritaj și deces să fie înscrise și eliberate cu data dublă.

„3. Toate contractele, scrisorile de schimb, cambiile și obligațiunile de ori ce natură garantate de stat să poarte numai data călinarului cu stil nou.

„4. Posta și telegraful să continue cu stil nou, așa cum se află și în prezent, și

„5. Guvernul să-și trimită reprezentanții la toate conferențele, ce se vor ține, pentru introducerea noului călinar.

„Conferența a durat o oră și jumătate. Sala universității și balcoanele literalmente pline; public ales.

„La sfârșitul conferenței preotul Tondini este viu felicitat de dl Giers, consulul rusesc, — reprezentantul imperiului, care se conduce, după cum șcim, tot după călinarul Iulian.

„Conferențiarul a mai declarat într'un cerc intim, că înainte de a veni la Iași a avut o întrevedere cu Maiestatea Sa Regele Carol I., care a încurajat idea și proiectul noului călinar.“

„Discrețiunea în politică.“ — Ne era mare ispita, ca să scriem noi ore ce despre „o mare adunare pe Câmpul Libertății“,

carea o proiectează „Tribuna“. Ne pare bine, că „Tribuna Poporului“ ne-a dispensat de la acest lucru. Ea scrie adecă în primul său din 30 Ian. următoarele:

„Discrețiunea cea mai desevărită e necesară și acum, ba chiar acum, când cabinetul negru lucrăză mai cu zel, și când agenții lui Jeszenszky se arată pretutindeni.

„Er nouă ni-se pare, că în zilele din urmă discrețiunea trebuia observată mai cu severitate. Și aci nu ne gândim la publicarea procesului verbal al comitetului naționalităților în ziarele maghiare. ci e vorba de „o mare adunare pe Câmpul Libertății“, unde adunându-ne „sute de mii, în extas și frație să punem cu toții jurămint pe evangelia lui Bărnuț!“ („Tribuna“ 9/21 c.)

„Nu știu, dacă planul acesta s'a hotărît deja la Sibiu, ori se va hotărî de aci încolo.

„Vedem numai, că toate ziarele maghiare sînt alarmate și cer guvernului, să lea de pe acum măsuri în contra . . . „trădătorilor de Valachi, cari amenință cu un nou 48“ . . .

„Mai șcim apoi, că în politică a amenința numai și a nu face nimic, este aprôpe desastru.

„Acum din două una: Ori vrem, să facem serios acea adunare mare, și atunci după modesta noastră părere nu e bine, să deșteptăm luarea a minte a vrășmașului. Ori e vorba numai de un articol de jurnal cu idei, cu planuri mari. Și în acest caz înse ideile trebuie discutate întâiu în cerc intim, și să le exprimăm în public, numai după ce s'au luat toate garanțiile, că se vor și pune în practică. În cazul present, după ce conducătorii toți au cădut de acord, er colegii nostri de la Sibiu se vor fi înțeles cu cei de la Blăș, cari în primul rind ar ave rol în aranjarea acelei adunări mari, unde „în frație și extas să jurăm pe evangelia lui Bărnuț“ . . .

„Se mai vorbește de „o adunare a tuturor Românilor la București“ . . .

„Mare și frumos plan e și acesta.

„Ne întrebăm înse: au ore colegii nostri de la Sibiu garanția, că Blășeni, — mitropolitul, vicarul, corpul profesoral. căci în primul rind aceștia contéză, — se vor angaja pentru marele plan? Și nu gândesc ore, că dacă-l vorba, să trecem dincolo, am spus-o prea din vreme, și până nu ne-am asigurat nici măcar de paseport?! . . .

„Er dacă ne-am lăudat numai și n'am făcut nimic, cum rămănem în ochii Ungurilor și a publicului mare românesc? . . .

„Confrății de la Sibiu știu, le-am dat probe, că amicii ziarului nostru sînt bărbați de acțiune, că atunci, când e vorba de a săvârși un lucru bun și înălțător național, vom fi cu toții la dispoziția celor, cari ne invită la luptă.

„Pentru a ne asigura înse un succes, caută să fim și unit și alții mai prevădători, să nu înlesnim dușmanilor a ne slăbi chiar înainte de a porni lupta.

„Și mai pe sus de toate să ne gândim la următoarele: nimic nu ne-ar pute strica mai mult, de cât dacă s'ar dovedi, că în luptă, unde punem în joc onorea națională, în contra puterii statului noi am trage cu . . . cartușe orbe.

„Stăpânirii i-am da drept, să deschidă contra noastră foc ucidețor, er cadrele luptătorilor naționali s'ar demoralisa până la așa grad, în cât generațiunii întregi am nimic.“

Érași chipul, în care „ortodoxismul“ „măntuiesce“ pe Români. — „Gazeta Macedoniei“ și după ea „Timpul“ spre a ilustra situația Românilor din Macedonia publică următoarea epistolă:

„În ziua de 22 ale curentei lunii Episcopul bulgar Grigorie și-a făcut pe neașteptate intrarea triumfală în orașul nostru. Un public numeros de Bulgari, veniți din împrejurime, mai ales din Perlepe, centrul principal de agitație panbulgaristă, veniseră pentru a asista la primirea noului Episcop bulgar la reședința sa Bitolia.

a condus-o cu înțelepciune și a ajutat-o cu mână largă, pentru ca să pôtă trece preste greutățile începutului. De aceea fericitul în Domnul a fost încunjurat din partea noastră cu simpatie, iubire și venerațiune, întrecute numai de jalea și durerea, ce astăzi ne-a întrunit, să depunem la mormintul lui tributul recunoștinței și asigurarea, că memoria lui va fi tot de una binecuvîntată întru noi!

Dar etă-mă ajuns la momentul de a atinge cordele cele mai delicate și duiose ale inimii omenești și a desvăli tainele iubirii de frați și de sânge. În cetatea Udine din Italia locotenentul Iuliu îmbrățișeză cu căldură pe fratele său sfințit Victor, care venia de la studiile sale din Roma, și pe care ca un ânger păzitoriu îl ocrotese și conduce la reîntorcerea dorită în patrie. În Lugos vice-colonelul Iuliu după desbrăcarea armelor alergă în brațele ilustrului Episcop Victor, și la peptul lui iubitoriu și în cuvintele lui mângăitoare, dulci și înțelepte își caută fericirea zilelor sale, uitând de restriștile unei vieți grele și istovitoare. În Blăș acela-și ânger păzitoriu de la Udine apare înaintea preasfințitului său frate Archiepiscop și Mitropolit Victor, îi pregătesce calea pentru a-și pute ocupa tronul arhieresc cu demnitate, îi lea de pe umeri o parte mare din sarcina grea, ce-l apăsa în administrarea beneficiului arhieriscopesc, mângăindu-l, întărindu-l, încurajându-l și petrecînd cu el cele mai dulci momente, ce ni-le pôte procura iubirea de frate. De altă parte acela-și sunt și razim de la Lugos nu cruță nici o

zi fără de a se încerca, să aline durerile și să verse balsamul credinței în sufletul fratelui său Iuliu, chinuit trupesc de o grea bôlă, care i-a curmat viața.

Este ceva înălțătoriu și edificătoriu, mai virtos în lumea blasată de astăzi, a contempla feluritele maniere gingașe, cu cari fericitul în Domnul își scia manifesta iubirea sa învășiată cătră toți cei alaiți frați și surori, nepoți și nepôte. Nu întrelăsa o singură ocaziune fără a le cauza o bucurie și surprindere plăcută. Nu lăsa, să trecă an, fără să-l cerceteze chiar cu pericolul de a-și jertfi sănătatea, er ei îi răspundeau tot de una cu aceea-și atențiune, stimă și iubire și cântau a-i face plăcute și neuitate zilele petrecute în cercul lor. Inelul părintesc, care fericitul în Domnul îl purta în degetul său, era simbolul strălucit al virtuții și iubirii de frați, care nici o dată nu a fost ofuscat, ci trece limpede și luminos ca prețioasă moștenire în degetul altui frate spre a le aduce tuturor a minte de splendoria virtuților tradiționale în familia acesta ilustră.

Își pôte deci ori cine închipui, cât de grea este despărțirea de bărbatul acesta vrednic pentru soru-sa dulce, dōmna Ileana Mihályi veduvă Várady de Kassa, care nu și-a pregetat a alerga din depărtare forte mare în timpul cel mai greu de iernă spre a-și pute îmbrășișă încă o dată frățiorul iubit, pentru Escelența Sa Preasfințitul Mitropolit Victor, care de zece ani pururea l-a avut lângă sine, pentru ilustrii săi frați

Petru și Ioan Mihályi, cari numai cu câte va săptemăni mai înainte l-au cercetat și lăsat cu speranța de a-l vedea în viață și sănătate deplină, pentru numerosii nepoți și nepôte, rudeni și amici, și pentru noi toți, cari trebuie să-i zicem astăzi ultimul rēmas bun.

În această durere și întristare nu aflăm altă mângăere de cât în exemplul rar al virtuților și faptelor bune, ce decedatul ni-l a lăsat, în tăria bărbătească, cu care a purtat suferințele și durerile, în rugăciunile, cari nencetat le rostia în zilele din urmă așa, pe cum le învășase de la nobila și evlavioasa sa mamă, în victoria splendidă, ce a raportat-o în momentul ultim chiar și asupra morții, când fratele său și preasfințitul nostru arhiereu cu patrachirul pe pept îi cetia paraclisul, îi curăția conștiința cu talna pocăinței și-l întăria cu mângăerile credinței.

Al raportat, scumpule decedat, și această victorie mai mare și mai glorioasă de cât ori ce biruință, căci pe cum zice sfințul apostol Ioan: „Acesta este biruința, care învinge lumea, credința noastră.“¹⁾ Bucură-te de acest triumf în patria fericirii cerești, și lă-să-mă, să-ți aduc și eu acest tribut de iubire și recunoștință, rostindu-ți cu inima și vocea cunoscută ție: *Odiñnesce în pace!*

¹⁾ I. Ioan 4.

„Prelatul bulgar, ca să producă efectul dorit, s'a oprit la marginea oraşului, unde i-s'a pregătit o casă, pentru ca să se îmbrace în hainele sale sacerdotale. Precedat apoi de corul bisericesc, de elevii şcolilor de ambe sexe, de icône, şi încunjurat de clerul bulgar, după care urma publicul, a străbătut străzile oraşului, îndreptându-se spre biserică, unde a avut loc un serviciu religios.

„În ziua de 24 ale curenteii a sosit şi un alt nou episcop bulgar, Cosma, numit prin berat în eparchia Dibrei, centrul Albaniei.

„În ziua Crăciunului au oficiat în biserică trei episcopi bulgari: al Bitoliei, al Dibrei şi al Ochridei, cu un lux şi o pompă, cum rare ori s'a întâmplat în aceste părţi.

„Acest nou succes al Bulgarilor a surprins totă lumea, căci acordarea beratelor pentru înfiinţarea de nouă episcopate s'a făcut fără sgomot şi fără reclamă. Nici presa europeană, nici presa locală n'a avut informaţiuni precise din Stambul despre demersurile guvernului bulgar, nici despre dispoziţiile luate în Stambul pentru satisfacerea dorinţelor Bulgarilor.

„În cercurile grecesci şi sârbesci domnesce o vie iritaţiune pentru acest succes naţional al Bulgarilor, îndeplinit prin surprindere. Se afirmă, că mitropolitul grec şi-ar fi înaintat demisia la patriarhie, provocată de numirea Episcopului bulgar în capitala vilaetului nostru.

„Impresia, ce acest eveniment a produs asupra Românilor, e durerosă. Nimeni nu îşi face iluziuni asupra sorţii, ce-i aşteptă, dată fiind atitudinea actualilor guvernanţi ai ţării, cari au vîrît chestiunea macedo-română într'un impas, unde mîre de asfizie.

„În momentul acesta află, că demisia mitropolitului grec a fost înaintată patriarhului ecumenic. Se vorbeşte în cercurile grecesci, că câte-şi patru patriarhi ai marelui bisericii vor demisiona. Această demisiune va fi urmată de o manifestaţiune monstră contra numirii noilor Episcopi bulgari.

„E caracteristic, că lucrarea guvernului bulgar a produs un efect atât de strălucit, păstrându-se secretul de ambele părţi interesate, în negocierile lor în această privinţă. Ziarni patriarhiei, „Adevărul bisericesc“, în ziua de 20 ale curenteii desminţia svonul publicat de unele ziare din Europa despre iminenta numire a episcopilor bulgari. Dar în această epocă numirea lor era un fapt îndeplinit. Episcopi bulgari chiar porniseră la reşedinţele lor, înarmaţi cu beraturile investiturii lor.

„Românii nu pot de cât să regrete pentru învăţămintele, ce un stat tinăr ca principatul bulgar dă altor state mai vechi şi mai pretenţioase.

„Fără umilinţe, fără interpelări în parlament, fără strigăte de „trăescă“, fără măsuri barbare contra unor nenorociţi, care au crezut, că sînt la adăpost în România liberă, fără măsuri politenesci contra vapórelor cu pasageri din Grecia, fără expulsări de efori, şi fără a se consuma multă cernelă şi hârtie pentru tipărirea în broşuri a discursurilor lui Stoilow, fără nici o turpitudine de felul acestuia, ci în tăcere şi fără fanfaronade, diplomaţi bulgari culeg fructele muncii lor înţelepte, putînd ast fel servi de învăţători bătrînilor copilăriţi.

„De ar pute învăţa omenii, când nervii încep a slăbi, tot ar fi un folos pentru societate.

Monastir, 28 Decembrie 1897.

Un Bitolean.

Într'aceea au mai sosit sciri de acelea, cari spun, că dintre acei Români macedoneni, cari nu s'au grecisat, acuma mulţi se contopesc cu Bulgarii. Se vede, că în zădar dorec omenii, să-i mîntuiescă pe sama elementului românesc: sorţele le e pecetluită: îi „mîntuesce“ „ortodoxismul“. Aşa a „mîntuit“ el pe Români din Galiţia, unde după mărturisirea istoriografilor ruteni elementul românesc se estinsese aprópe până la Lemberg. Aşa „mîntuesce“ el pe Români din Bucovina şi din Basarabia. Aşa „mîntuesce“ el pe Români din Sârbia, cari de şi sînt sute de mii şi locuesc într'o masă compactă, totuşi nu au nici biserică nici şcolă nici leac de conştiinţă românescă. Aşa „a mîntuit“ el masse mari de Români în Banat. Aşa era pe aci să-i „mîntuiescă“ pe Români din Ardeal, de nu-i punea s. Unire beţe în rôte; dór scim, că multimi mari de Români s'au rupt din braţele blânde ale bisericii „ortodoxe“ şi s'au calvinit şi pe calea acésta s'au magiarisat, ér de altă parte scim şi aceea, că nici până şi în jumătatea a doua a vécului nostru biserica „ortodoxă“ nu s'a putut deslipi de iubirea sârbismului, ci şi-a adus în Sibiu de mitropolit pe un Sârb, care numai borborosia limba românescă. Aşa era „ortodoxismul“ să „mîntuiescă“ şi pe Români din principatele dunărene, de nu i-ar fi pus beţe în rôte trezirea conştiinţei naţionale importată de la Români uniţi din Transilvania, şi de nu s'ar fi îngrijit apoi principii şi guvernele lor de aceea, ca influinţa bisericii „ortodoxe“ asupra învăţămintului să fie zero, şi ast fel biserica acésta să nu mai aibă prilej de a „mîntui“ pe Români.

În Macedonia nimica nu se împotrivesce silinţelor bisericii „ortodoxe“ de a „mîntui“ pe Români. Un singur mijloc îi póte mîntui, dar pe cel ce se împotrivesce graţiei dumnezeesci, nici Dumnezeu nu póte să-l mîntuiescă.

Revistă bisericescă.

Roma.

În zilele trecute a fost în Roma capul unei seminţii a Curţilor din Asia cu nepotul său şi a cerut de la Congregaţiunea de propaganda fide, să-i primescă în sinul bisericii catolice şi să le dea preoţi. Cardinalul secretar de stat Rampolla i-a primit cu bunăvoinţă şi le-a declarat în numele Papei, că se va îngriji, să li-se împlinescă dorinţa.

Negocierile între S. Scaun Apostolic şi între guvernul sârbesc pentru inchierea unui concordat încă nu au ajuns la nici un rezultat pozitiv. Guvernul ar voi, ca episcopatul catolic de rit latin, ce are să se înfiinţeze în Sârbia, să aibă ca limbă liturgică limba slavă, la ce S. Scaun nu-şi dă invoirea. Probabil, că diferenţa acésta se va delătura prin înfiinţarea unei episcopii catolice de ritul grecesc.

Franţa.

Protestanţilor nicăiri nu le merge mai bine ca în Franţa cea catolică. De când acésta ţară a apucat pe mîna francmasonilor, clerul catolic e persecutat, érá protestanţii sînt favorisaţi şi puşi în funcţiuni importante, de unde să póta

strica catolicismului. Mai înainte erau trei protestanţi capi celor trei secţiuni din ministerii de instrucţiune, a nume a secţiunilor pentru şcolile înalte, medii şi inferioare. Din budgetul cultelor suma destinată pentru catolici a scăzut cu 20 milioane frs. Protestanţii au o societate cu scopul de a ajuta pe preoţii catolici apostataţi. Că între cei 40.000—50.000 de membri ai clerului secular şi regular se mai găsesce şi câte un apostat, nu e mirare.

Revistă politică.

Afaceri interne.

Ministrul Bánffy a fost Duminecă la Viena spre a continua cu guvernul austriac negocierile în afacerea pactului şi a altor cestiuni pendente.

Dieta trece repede şi preste desbaterea specială a budgetului. Din opoziţie aprópe numai membrii partidului poporal supun la o critică mai severă politica guvernului.

La desbaterea budgetului ministeriului de interne poporalul Rakovszky a cetit un ziar, în care comitele de la Pojon Szalavszky este numit înşelător şi falsificător de documente. Acésta a provocat o furtună în dietă. Perczel, care are darul de a nu recunoşce ceea ce nu-i este pe plac, a zis, că sînt neadeverate cele scrise despre Szalavszky; asemenea nefundate sînt şi acușele ridicate în contra fişpanilor pentru purcederea lor arbitrară.

La poziţia „matriculele de stat“ s'a constatat, că speșele pentru acésta instituţie tot cresc.

Ce privesce salubritatea publică, tot, ce se face, se face mai mult în favorul claselor avute.

Se constată, că în teatrul naţional se presentă a dese ori piese nemorale.

Deputatul s'as Meltzl a interpelat Sâmbăta trecută pe ministrul de comunicaţiune cu privire la aceea, că oficialii subalterni de pe la calea ferată sînt provocaţi de cătră superiori, ca să-şi magiariseze numele. Interpelarea a indignat pe şovinişti; ei l-au trimis pe Meltzl la Dresda.

Austria.

Conducătorul partidului catolic german din Austra superioră Dr Ebenhoch a declarat, că partidul său în cestiunile naţionale va purcede solidar cu cele alalte partide germane. Póte, că paşul acesta îl face partidul catolic spre a împăca mai uşor divergenţele dintre Germanii şi Slavii.

Studentii universitari germani în un congres ținut în Leitmeritz au hotărît, să nu mai frecventeze prelecţiunile, până când guvernatoriul Boemiei nu va cassa ordinaţiunea poliţială, prin care se interzice studenţilor a purta insignii naţionale. La Praga, la politehnicul din Viena şi la Innsbruck studenţii s'au pus în grevă, la Graţ şi la universitatea din Viena încă voesc Germanii să insceneze grevă, tinerimea slavă inse a hotărît a frecuenta regulat prelecţiunile.

Spania.

Răscoala din Cuba nu e sufocată. Insurgenții fac atentate mai ales asupra căii ferate. Statele unite nord-americane au trimis în apele cubane o nae de război și numai după trimitere au făcut lucrul cunoscut guvernului spaniol. Faptul acesta a întărit pe Spaniolii. Ei pretind, să trimită și Spania o flotă de război în fața New-Yorkului și să demonstreze în contra Statelor unite. Elementele mai moderate spaniole nu credem să-și dea consensul la o purtare așa provocătoare față cu Statele unite, de și nu mai suferă îndoială, că acestea nutresc agitațiunea din Cuba.

Turcia.

Se anunță, că ambasadorul rusesc și cei francez ar fi recercat din nou guvernul, să-și dea consensul la numirea prințului Georgiu al Greciei de guvernator în Creta. Anglia a fost pentru această numire încă înainte de războiul turco-grec. Atuncia s'a opus Rusia din motivul, că prin numirea prințului Georgiu s'ar fi întărit Grecia față cu statele slave ale peninsulei balcanice. Acum înse Grecia e umilită, ér de altă parte nici Grecii din Creta nu vor adnexarea la Grecia, căci prin acesta le-ar cresce numai contribuțiunile.

În Tesalia s'a întâmplat o bătălie între trupele turcesci și între țărănimea grecă. Acesta a primit cu împușcături pe Turci, când au cercat, să incasseze contribuțiunea.

Agentul diplomatic bulgar din Constantinopol Markow a înaintat marelui vizir un memoriu, în care espune tirăniile Turcilor față cu Bulgarii în vilaietul Uesküb. Din Novembre încôce au fost deținuți 592 Bulgarii, între cari 30 de studenți și mai mulți preoți. Mulți au murit în urma torturărilor turcesci. Nu sînt cruțate nici femeile, nici pruncii. Violențele acestea întărită preste măsură poporul bulgar. Bulgaria s'a purtat cât se pôte de loial în timpul din urmă față cu Pôrta. Pentru ca bună înțelegere să stăpînescă și pe viitor între Bulgaria și Turcia, memoriul pretinde, ca guvernul turcesc să destitue pe oficialii culpabili, éră pe Bulgarii acușați să-i judece pe cale legală.

Asia.

Sinesii au ucis de curînd pe un matros german. Urmarea va fi, că Germania va mai ocupa din teritoriul vastului imperiu.

Față cu purcederea Rusiei în Asia centrală lordul Hamilton, ministrul Angliei pentru India, s'a exprimat în mod favorabil. El a zis, că Rusia a împlinit cinstit tôte obligamentele luate asupra sa prin convențiunea închiată cu Anglia în cestiunea confiniilor din Asia centrală.

În India trupele angleze au avut o crâncenă ciocnire cu indigenii. Ajungînd brigada a patra în o strîmtoare, au atacat-o indigenii ucidînd cinci ofițeri și mai mulți ostași.

Convocare.

Despărțimîntul „Arieșului“ al reuniunii învățătoresci din Archidieceza gr. cat. de Alba Iulia și Făgăraș își va ține adunarea sa ordinară în 20 Februarîu st. n. a. c. la 10 ore înainte de amîzi în sala școlii gr. cat. din Luna de Arieș. la participarea căreia, prin această sînt invitați tóți membrii acestui despărțimînt. pe cum și binevoitorii și sprijinitorii reuniunii noastre.

Program: I. La ôrele 8 ascultarea serviciului divin celebrînd în biserica gr. cat. din loc. II. 1. La 10 ore deschiderea ședinței. 2. Alegerea unui membru în comitetul central. 3. Inscrierea de membri noi și incassarea tacselor. 4. Prelegere practică din geografie „Comitatul Clușului“ de Simeon Nicórá. 5. Desbatere asupra temelor de preles în adunarea proximă. 6. Defigerea locului și timpului pentru adunarea următoare. 7. Eventuale propuneri.

Luna de Arieș 2 Feb. 1898.

Ioan Covrig
secret. desp.

Simeon Nicórá
președinte.

Apel.

Înființînd în comuna Alămor o bibliotecă populară și dispunînd de mijloace forte modeste: în numele tinerimii române din Alămor ne luăm libertate a apela la bunăvoința P. T. inteligente iubitoare de luminarea și cultivarea poporului român, spre a ajutara biblioteca noastră cu cărți acomodate pentru bibliotecii populare, eventual și cu alte mijloce.

Sperăm, că tot Românul de inimă ne va da valorosul său sucurs. P. T. donatori sînt rugați a ne trimite tôte ajutorele la adresa: Alexiu Lazar preot gr. cat. Alămor (u. p. Ladámos) comit. Albei interioare.

În numele tinerimii române:

Alămor la 25 Ianuarie st. n. 1898.

Alexiu Lazar
preot gr. cat. președinte.

Ioan Neamț
bibliotecar.

Noutăți.

Între mărirea lui Dumnezeu. Se aduce mulțămîntă cordială mai multor femei pie din comuna noastră Gurghiu. cari au procurat 2 prapori frumoși de la firma Oberbauer din Pesta în preț de 65 fl, unul de coloré vînătă, ér altul de coloré roșie întunecată. Gurghiu 1 Febr. 1898. Nicolau Petru preot.

Cum se aplanéză cestiunea română. „Pesti Hirlep“, organ guvernamental. între altele serie despre mișcările revoluționare pretinse ale Românilor și următoarele: „Nu de mult V. A. Urechă, fostul președinte al Ligii, a trimis în Ungaria 5 studenți universitari, ca să lătescă scrierile revoluționare prin sate și orașe. Acești 5 ômeni sînt următorii: Arion Dotrescu, care a locuit în Sibiu, vis-à-vis cu posta, în seminarul gr.-oriental. Cancicov G. Tamara a locuit în Blaș în seminarul din piața bisericii. Dimitrie Ioan a locuit în Abrud la un țeran Nicolescu, compromis în procesul „Memorandului“. Gregorescu Scortian în Arad la un individ cu numele Pintea. Și Bondass Toma a locuit în Brașov la un profesor de teologie, care nu de mult s'a mutat din Budapesta la Brașov. Pretutindenea ei au călătorit sub nume false și au luat instrucții de la Romanescu, președintele secției Ligii din Ploesci. Au avut îndrumări, să călătorască tot Ardealul și Bănatul, dar în urma articolelor publicați în ziarele maghiare au plecat acasă.“ Ce privesce pe agitatorul monstru, — căci Cancicov și Tamara sînt doi ômeni, cari fiesce care au trup deosebit și suflet deosebit, — ne mirăm, cum de pretura noastră nu a pus mâna pe el. În seminar nu l-au vîdut nici cu numele propriu nici cu nume fals.

Versare de sânge pentru alegere. Mercurii s'a întimplat alegerea de deputat dietal în Rózsahegy. A reșcit candidatul

guvernamental Angyal cu 1031 de voturi față cu poporalul Hlinka care a obținut numai 811 voturi. Alegerea se zice, că a decurs în ordine. Bătăea cam îndatinată la alegeri a urmat numai după alegere, a nume în comuna Liszkófalva. Aici alegătorii guvernamentali lăudându-se cu succesul au început, să batjocorască pe cei populari. Lucrul a ajuns la cîrtă, și așa au pășit la mijloc gendarmii. Ei și-au descărcat armele în popor rîndind greii 10 persoane, din cari trei au și murit. Poporul din cercul Rózsahegy în parte preponderantă e slovac.

Deputațiunea damelor săsesci la reînțorcere a fost primită cu mari ovațiuni atât la Sibiu, cât și la Brașov. Aici vre-o câți va Magiari au cercat, să incenseze o contra-demonstrațiune, dară au fost coplesiți de numărul covîrșitor al Sașilor.

Abzug Bánffy! Cu ocașiunea primirii damelor din deputațiunea săsescă în Brașov, pe când Magiarii strigau: „Trăescă regele! Trăescă Bánffy!“ învățătorul sas Frideric Reinesch a strigat: „Abzug!“ Comitele suprem Maurer a dispus cercetare în cauză. Acusatul învățător recunoșce, că a strigat: „Abzug!“ dară nu la adresa regelui, ci la a lui Bánffy și a Magiariilor celor ce au conturbat primirea.

Judecătoria așediată de socialisti. Socialistii nu numai se înmulțesc, ci devin tot mai entezători. În zilele trecute judecătoria din Kisvárdá în comitatul Szabolcs a închis pe câți va socialisti. Dară consoții acestora în număr de vre-o 300 înarmați fiind au pretins eliberarea celor incarcerați. Judecătoria vîdîndu-l, că leau poziție amenințătoare, le-a împlinit pretensiunea, în același timp înse a trimis după ajutor militar la Nyiregyháza.

Pulszky absolvat. Este cunoscută istoria lui Pulszky Károly, care ca director al muzeului național din Budapesta prin fabuloșele sale cumpărări de tablouri a păgubit statul cam cu 1/2 milion fl. Când s'a început cercetarea criminală în contra lui, unii medici l-au declarat de nebun și de incapabil de a judeca. Ajungînd lucrul la Curia reg. acesta a sistat urmărirea lui Pulszky din lipsa de motive.

La oficiul silvanal din Cluș s'a dat de urmele unei mari defraudări. Suma defraudată trece preste 100.000 fl.

Contele Tisza Lajos, fratele lui Tisza Kálmán, a repausat în săptămîna trecută. El a funcționat ca comisar regesc la restaurarea Seghedinului și în mai multe rînduri a fost deputat. Ca deputat a fost de tot pacinic.

Date statistice interesante. Un adaus la cestiunea jidovescă din Franța e acela, că după cel mai nou esposeu oficial locuitorii Franței posed efecte în valoare de 80 de miliarde și din acestea sînt cel puțin 20 de miliarde în mîni jidovesci. Disproporția strigătoare la cer se face invederată, dacă scim, că locuitorii Franței sînt 38 milioane, dintre cari numai 71.200 sînt Jidovi. Dintre aceștia locuiesc în Paris 42.000, în Bordeaux 3000, la marginea răsăritenă 19.000, éră cei alalți 7200 sînt împrăștiati prin cele alalte părți ale țării. Mai e de observat, că jidovimea până acum a putut să cuprindă în Franța numai forte puțină avere imobilă.

Cultura vermilor de mătăsă în Ungaria a făcut o dezvoltare îmbucurătoare. Din raportul ministeriului de agricultură se vede, că din 1879 până în 1897 producțiunea s'a însutit. Pe când în 1879 se cuprîndeau cu acest ram de economie în 71 de comune 1058 de familii producînd 10.131 kgr. de mătăsă în preț de 110.062 fl., pe atunci în 1897 s'au cuprîns cu cultura vermilor de mătăsă în 2734 de comune 108.750 familii producînd 1.746.861 fl. 61 cr. Suma această de aprôpe 12 milioane fl. a primit-o pentru mătăsă mai ales clasa cea mai miseră a populațiunii. Poporul nostru încă ar puté ușor îmbrățișa acest ram de câștig, care nu reclamă așa multă osteneală.

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Omilia I. a s. Ioan Crisostomul despre cuvîntarea de pe munte.

(Continuare.)

Éră când a zis: „Că plata voastră multă este în ceruri,” a mai adăus și altă mângăiere zicînd: „Că așa au persecutat pe profetii cel mai înainte de voi.” Că de ore ce împărăția avea să vină și era obiectul sperărilor, de aceea le dă mângăierea, că ei se fac soții celor ce mai înainte de ei au suferit rele. Să nu socotiți adevărat, zice el, că voi veți suferi acestea, pentru că ziceți și porunciți lucruri contrare, ori pentru că fiind voi învățorii de învățături rele, ei vă vor alunga. Că cursele și primejdiile nu vor proveni din răutatea celor ce se vor zice, ci din răutatea ascultătorilor. De aceea nu pe voi, cei ce suferiți rele, vă vor ocări, ci pe aceia, cari fac relele. Despre acestea mărturisesc și tot timpul cel trecut. Căci nu-i invinuiam cu fărădelege ori cu vre o învățatură îndreptată împotriva lui Dumnezeu, când pe unii îi ucideam cu petri, pe alții îi alungam, pe alții îi încăream cu miile de rele. Acesta deci să nu vă turbure pe voi. Că ei cu același gând fac toate acestea și acuma. Veți dară, cum a îndreptat mințile lor punîndu-i aproape de cei din jurul lui Moisi și al lui Ilie? Așa zice și Pavel scriind Tesalonicenilor: „Că următorii ați fost ai bisericilor lui Dumnezeu, cari sînt în Iudea. Că aceleși ați pățimit și voi de la cei de un neam cu voi, pe cum și aceia de la Iidovi, cari și pe Domnul Isus l-au omorît, și pe profetii săi, și pe noi ne-au persecutat, și lui Dumnezeu spre plăcere nu au făcut, și tuturor omenilor le sta împotrivă” (I Tes. 2, 14 ur.). Acesta o pregătesc și Christos aci. Că în cele alalte fericiți a zis: „Fericiți cei săraci și cei îndurători,” ér aci nu a zis-o în chip nehotărît, ci îndreptă cuvîntarea cătră ei zicînd: „Fericiți sînteți, când vă vor batjocori pe voi și vă vor persecuta și vor zice tot cuvîntul rău în contra voastră.” Le arată adevărat, că acesta e partea lor cea mai alésă, și că această parte e mai pe sus de toți cei alalți proprie a învățătorilor. Tot de o dată arată aci, că el are aceeași dignitate și onoare cu Părintele său. Că zice: În tocmă pe cum aceia au suferit acestea pentru Tatăl, în tocmă așa le suferiți și voi pentru mine. Éră când zice: „Pe profetii cel mai înainte de voi,” arată, că și ei încă s'au făcut deja profetii. Apoi le arată, că acesta le e mai virtuos spre folos și le dă strălucire; că nu le zice: Vă vor grai de rău și vă vor persecuta, éră e o voină împedea acesta. Că nu voesc, ca ei să fie în siguranță prin aceea, că vor fi graiți de rău, ci prin aceea, că fiind graiți de rău o vor suferi cu bărbăție și-i vor rușina prin faptele sale. Acesta e adevărat cu mult mai pe sus de cât aceea, în ce chip e cu mult mai pe sus, dacă ore cine suferă bătăe și suferind bătăe nu pătesc nici un rău. Aci zice deci: „Plata voastră multă este în ceruri.” Éră Luca spune, că el a zis-o acesta mai pe larg și cu multă mângăiere. Că nu zice numai aceea, că sînt fericiți, cei ce pentru Dumnezeu se grăesc de rău, ci și aceea, că sînt miseri aceia, pe cari toți îi grăesc de bine. Că zice: „Vai vóné, când vă vor zice toți omenii bine” (Luc. 6, 26). Dară și pe Apostoli îi grăiau de bine, numai nu toți. De aceea nu a zis: „Când vă vor zice omenii bine,” ci: „Când toți.” Că nici nu se pôte, ca pe aceia, cari trăesc deprindînd virtutea, toți să-i grăescă de bine. Și érá-și zice: „Când vor lăpêda numele vostru ca un rău, bucurați-vé și săltați” (Luc. 6, 22 ur.). Că nu le stătoresc răsplată multă numai pentru primejdiile, cari le leau asupra-și, ci și pentru ocară. De aceea nu zice: „Când vă vor persecuta și vă vor ucide,” ci: „Când vă vor batjocori și vor zice tot cuvîntul rău.” Ocările mușcă adevărat mai rău de cât înseși faptele. Că în primejdiile sînt multe împrejurări, cari ușurază suferința, cum e aceea, că toți ne pregătesc la luptă, că avem mulți de aceia, cari bat în palme și ne încununază și ne vestesc. Éră aci în ocară mângăierea acesta lipsesc. Că fapta acesta dréptă nu se socotesce a fi ceva lucru mare, de și ea mușcă pe luptătorii mai tare de cât primejdiile. Că mulți au cădut în laț neputînd suferi ocară. Și ce te și minunezi de acesta în cei alalți? Pe vindetoriul acela nerușinat și blăstemat, care nu s'a sfiit de nici un lucru, mai ales acesta l-a făcut, să cadă în laț. Până și Iov cel ca oțelul și mai

tare de cât pétra, dacă a pierdut averile și a răbdat relele cele mai nesuferite și fără de veste s'a făcut far de prunci și a vèdut, că trupul i-s'a făcut izvor, din care isvoresc vermi și că muiera îl necăjesce, a respus toate cu ușurință; éră când a vèdut pe prietini săi ocărîndu-l și tractînd rău cu el și avînd părere rea despre el și zicînd, că el suferă acestea pentru păcate, și că el răbdă pedépsă pentru răutate, atunci s'a turburat și s'a întăritat bărbatul acela eroic și mare.

Asemenea și David iertînd toate cele ce a suferit, în schimb pentru ocară aceea a cercat răsplată la Dumnezeu. „Lăsați îl pe el,” a zis, „să blasteme pe David, că Domnul l-a zis lui, că dóră va vedé Domnul smerenia mea, și va întórcé mie bine pentru blăstémul lui în ziua de astăzi” (II Împ 16, 11 ur.). Și Pavel nu numai pe cei primejduiți, nici pe cei lipsiți de cele ce au avut, ci și pe aceștia îi laudă zicînd ast fel: „Aduceți-vé a minte de zilele cele mai dinainte, întru cari luminându-vé multă luptă de patimi ați răbdat, de o parte cu ocări și cu necasuri privélă făcîndu-vé, éră de altă parte pârtași făcîndu-vé celor ce viețuesc așa” (Evr. 10, 32 ur.). De aceea a pus și Christos înaintea ochilor plată multă. Éră apoi ca nu cum va să zică ore cine: Așa dar aci nu răsbunî, nici nu astupî gurile acelor, ci acolo dai plată? de aceea a amintit pe profetii arătînd, că Dumnezeu nici atunci nu a răsbunat. Dacă îi pregătia pe aceia la luptă cu sperarea celor viitoare atunci, pe când răsplățile erau aproape, cu atât mai virtuos acuma, când sperarea aceea s'a făcut mai limpede și știința s'a făcut mai mare. Dară privesc, după câte porunci a pus-o aceea. Că acesta nu a făcut-o numai așa, ci pentru ca să arete, că nu pôte să între în luptele acelea, cel ce nu e pregătit și deprins în toate acelea. De aceea tot de una pregătind calea de la porunca de mai înainte la cea următoare ne-a tors un lanț de aur. Că umilitul a bună samă va plînge păcatele sale; cel ce le plînge, acela va fi și blând, modest și îndurător; éră cel îndurător a bună samă va fi și drept, înfrînt și curat cu inima; éră cel ce e așa, acela va fi și făcător de pace. Éră cel ce va sevârși toate acestea, acela va fi și pregătit la primejdiile și nu se va turbura auzîndu-se grăit de rău și nici atunci, când are să suferă miile de rele.

După ce l-a învățat deci acelea, la cari sînt datorii, din nou îi mângăie cu laude. Că de ore ce poruncile acestea erau înalte și cu mult mai mari de cât ale Legii celei vechi, ca nu cum va să se turbure și să se cutremure și să zică: Cum vom puté, să le sevârșim aceste? ascultă, ce zice: „Voi sînteți sarea pămîntului.” Așa le arată, că e de lipsă, să le dea poruncile acestea. Că nu pentru viața voastră, le zice, ci pentru totă lumea vi-se încredințéză cuvîntul. Că nu vă trimite la două cetăți, nici la zece și la două zeci, nici la un singur popor, pe cum am trimis pe profetii, ci la pămînt și la mare și la totă lumea, și încă într-o vreme, când sentimentele ei sînt rele. Că în vreme ce zice: „Voi sînteți sarea pămîntului,” arată, că totă firea omenescă e sarbédă și stricată prin păcate. De aceea pretinde de la ei virtuțile acestea, cari spre îngrijirea de mulțimea omenilor sînt forțe de lipsă și de folos. Că cel ce e blând, modest, îndurător și drept, acela nu restrînge faptele cele bune numai la sine însuși, ci se îngrijesc de aceea, ca isvórele acelea frumoase să curgă și spre folosul celor alalți omeni. Mai de parte cel ce e curat cu inima, făcător de pace și persecutat pentru dreptate, acela își îndreptă viața sa spre folosul de obște. Să nu socotiți, le zice, că voi sînteți siliți la nisece lupte ușore, nici că de la voi se așteptă nisece lucruri mici: „voi sînteți sarea pămîntului.” Ce urméză deci? Ei dóră vor direge cele putrede? Nici de cum. Că celor stricate nu le mai e deja de folos, dacă li-se mestecă sare. Așa dară nu acesta o făcea. Ci acestea mai întâiu s'au renoit și li-s'au încredințat lor și s'au lipsit de putórea aceea, și ei atunci le sărau ținîndu-le și păzindu-le în starea aceea prospétă, în care le primiră de la Dispunetoriul. Căci scăparea de putrejunea păcatelor a fost lucrarea bună a lui Christos; dară a nu se întórcé din nou la aceea era lucrarea rivnei și silinței acelor. Veți dară, cum le arată pe încetul, că ei sînt mai buni de cât profetii? Că nu zice, că ei sînt învățorii Palestinei, ci ai pămîntului întreg, și nu numai învățorii ci învățorii înfricoșiți. Că ceea ce e lucru de mirat, e, că ei au fost așa de doriți de toți nu lingusînd, nici cercînd a plăcé, ci purcedînd aspru în

chipul sării. Nu vă mirați deci, le-a zis, că lăsând pe cei alalți vă agrăesc pe voi și vă trag la primejdii așa de mari. Căci socotiți, la câte cetăți, popor și nemuri voiți, să vă trimit pe voi, ca să le fiți conducători. De aceea nu voiți, ca numai voi să fiți cu minte, ei să faceti și pe alții așa. Era cei ce sînt așa, trebuie să fie foarte pricepuți în cele ce primejdiesc

mântuirea celor alalți, și să alba o bogăție așa de mare a virtuții, cât să potă împărtăși în folosul ei și pe alții. Că de nu veți fi așa, nici vouă inși-vă nu veți fi de ajuns.

(Va urma.)

Ben Hur

saŭ

Zilele lui Mesia

de Lew. Wallace.

(Continuare.)

Brațele colo a fară erau tari, mâinile erau istete, voința era bună. Loviturile în fiesce care clipă se aușiau mai tare; din când în când cădea duruind câte o pētră din zid pe paviment, și libertatea venia din ce în ce tot mai aprōpe. Apoi, — ce moment încântătoriu! — pătrunse prin deschidētură lumina roșetică a torțelor. Ea aruncă în întunecime o rază de lucire de petri scumpe.

„El e, mamă, el e! În sfârșit ne-a aflat!” strigă Tirzah indemnata de fantasia tinerețelor, carea se escită așa de ușor.

Dară mama îi răspunse cu blândēță: „Dumnezeu e bun!”

Maî cădu o pētră, și încă una, ér apoi o mulțime de petri, — și ușea era deschisă. Un om, plin de tencuēlă și de colb intră și se opri ridicând o tōrtă de-asupra capului său. Maî urmară alți doi ori trei cu torțe și se dară în laturī, ca să potă intra tribunul.

„Respectul față cu femeile nu e numai o formalitate, căci el e recunoscerea cea mai bună a firii lor proprii. Tribunalul se opri, pentru că ele fugiră de el. — fugiră nu de frică, ci, ca să o spunem, de rușine, și totuși nu singur numai de rușine. Din unghiul întunecos, în care se ascuseră, tribunul auși nisce cuvinte, cuvintele cele mai triste, maî grozave, maî desperate ale unei limbi omenesci:

„Nu vă apropiați de noi, — sîntem necurate!”

Bărbații priviră îngroziti unul la altul.

„Necurate! Necurate!” sună din noū din colț ca o tânguire lină, trēmurătoare. Ast fel se va fi tânguind un suflet, care se alungă din raii și maî privesce încă o dată îndērēpt.

Ast fel își împliniră vēduva și fitca ei datorința, și din clipa acēsta libertatea, pentru care se rugaseră, și despre care visaseră, rodul acela purpuriu și auriu, era în mâna lor numai un mēr de Sodoma.

Ea și Tirzah erau leprose!

Pōte că cetitoriu nu înțelege întreg cuprinsul acestui cuvînt. Lumineze-l legea aceluī timp, lege, carea în zilele nōstre e numai cu puțin maî imblândită.

„Acești patru sînt a se socoti între morți: orbul, leprosul, sēracul și cel ce nu are prunci.” Așa zice Talmudul.

Asta va să zică, că leprosul se socotia ca un mort, — ca un cadavru îl scoteau din cetate; el numai din depărtare putea să grăescă cu aceia, pe cari îi iubia maî mult; el putea să locnescă numai cu leproși împreună; el era lipsit de ori ce scut, nu se împărtășia în obiceiurile templului și ale sinagogei; el trebuia să umble în haine adrețose și cu gura acoperită, și și-o descoperia, numai ca să strige: „Necurat! Necurat!” El își găsia locaș în pustie ori

în vre o peșteră solitară; el se făcea un spirit intrupat din Hiwon și Geena; el în tot de una era nu întru atâta o pētră de smintēlă pe sama altora, cât maî virtos un chin viu pe sama sa proprie, temēdu-se de mōrte, carea totuși era pentru el singura scăpare.

O dată, — ea nu ar fi putut, să spună ziua ori anul, căci acolo jos în mormintul acela ascuns omul perdea chiar conștiința timpului, — o dată simți mama o scōrtă uscată în palma drēptă, nimica tōtă, și cercă, să o delătore. Dar scōrta se lipia cu îndērētnicie de mână. Mama nu o băgă înse în samă, până când se tângui și Tirzah, că ea încă are scōrta aceea pe palmă. Proviantul lor de apă era mic, și ei renuntau a dese ori la el, pentru ca să-l potă folosi de leac. Maî pe urmă fu cuprinsă mâna întrēgă de rēul acela, pelea crepa, unghiile se desfăceau din carne. Rēul nu le făcea multă durere, le provoca înse o neplăcere, ce se schimba neîncetat. Maî apoi începură buzele a le arde și a se rāni. Mamei, carea cerca din tōte puterile, să se scutescă pe sine și pe fitcă-sa de murdăria închisorii, i-se păru, că rēul acela a cuprins fața Tirsei. O duse la lumină și vēdu cu spaimă de mōrte, că sprîncenele fetei erau albe ca zăpada.

O, cât de mare i-a fost chinul acestei esperințe!

Mama ședă câtă va vreme făr de graii, nemișcată, lipsită de forțele sufletesci și capabilă numai de un gând: — Lepră! Lepră!

Când începu a gândi din noū, ea, o adevērată mamă, nu se gândi la sine însă-și, ci la prunca sa, și ca într'o adevērată mamă gingășia se schimbă într'insa în curaj, și ea era gata, să aducă jertfa cea maî de pe urmă a eroismului celui maî mare. Ea înmormintă conștiința sa în inima sa, și pe lângă tōtă lipsa de sperare își îndoi gingășia față cu Tirzah și cu agerime admirabilă de minte, — admirabilă maî virtos, pentru că era neobosită, — păzi pe fată-sa în nesciință despre ceea ce a ajuns-o, și chiar și în sperarea, că rēul va trece. Ea repeția tōte jocurile copilăresci de odiniōră și istorisia éră și éră poveștile sale și inventa altele nōu și asculta tot cu interesare nestrămutată la cântările, cari se obișnuia Tirzah a i-le cânta. Éră de pe buzele ei uscate sunau psalmii cântărețului împērătesc al poporului ei și-i aduceau uitare alinătoare și păziau în amîndouē vie aducerea a minte de Dumnezeu, carele părea, că le-a părăsit — tot așa de iute și de desevarșit ca și lumea.

Încet, neîncetat, cu siguranță grozavă se lăția rēul. După câtă va vreme el le albi pērul, le mănecă buzele și pleoapele și le umplu tot trupul cu solzi. Apoi le pătrunse în gâtlegiu și le făcu glasul țiuitoriu și în închiători și invirtoșă țesătura lor celulară și cartilaginea lor. Rēul, pe cum se convinse mama, se făcu în sfârșit incurabil, cuprinse plumănil, vinele și osēle și progresând făcu pe cele dōuē nefericite tot maî grețose; și așa va progresa rēul tot maî de

parte până la mōrte, carea le aștepta pōte în depărtare de câți va ani.

Maî sosi încă o zi de grōză, — ziua, în care mama împinsă de sentimentul datorinței, spuse în sfârșit Tirsei numele bōlei. În strîmtōrea desperării se rugară atuncia cele dōuē nefericite la Dumnezeu, ca să le trimită de grab mōrtea.

Și totuși, — așa de mare e puterea dedării, — ajunseră chinuitele nu numai așa de de parte, cât grăiră liniștite despre bōla sa, ci priviră deformarea trupurilor sale de un lucru firesc și pe lângă tot necasul se lipiră totuși de viață. O legătură îi maî lega de pămînt; fără de a se gândi la aceea, cât sînt ele de părăsite, își țineau spiritul treaz grăind și visând despre Ben Hur. Mama promitea fetei, că va fi éră cu el, și tot acela-și lucru îl promitea și fata mamei sale; ele nu se îndoiau despre aceea, că el le-a rēmas tot așa de credincios și din cauza revederii va fi tot așa de fericit ca și ele. Și tōrcerea neîncetată a acestui fir subțire le oferia satisfacție și le da putere spre a-și purta viața maî de parte. În acest chip se mângăiau împrumutat și atuncia, când le strigă Gesiū, după ce răbdaseră fōme și sete dōuē spre zece ore.

Torțele lumineau cu lumină roșetică prin închisōre. Ōra scăpării sosise. „Dumnezeu e bun!” esclamă vēduva, — nu pentru cele ce trecuseră, ci pentru ceea ce se împlău acuma. În recunoscința pentru grația prezentă nu ne împodobesce nimica maî bine de cât a uita suferințele trecute.

Tribunul păși la ele, se apropiă de colțul, în care fugiseră. Atuncia de o dată se trezi în mamă sentimentul datorinței, și ea strigă pe loc avertisarea aceea grozavă: „Necurat! Necurat!”

O, câtă durere a costat-o pe mama silința de a-și împlini acēsta datorință! Tot egoismul bucuriei pentru prospectul scăpării nu putu acuma, când scăparea acēsta era așa de aprōpe, să o facă orbă, ca să nu vadă urmările aceleia. Viața fericită de odiniōră nici când nu putea să i-se maî întōrcă! Dacă se va apropia de casa, carea odiniōră i-a fost locaș, acuma va avē, să se oprēscă înaintea porții și să strige: „Necurată! Necurată!” Ea avea să umble cu dorul iubirii, carea acum era așa de tare ori pōte încă și maî tare ca de altă dată, avea să rătăcescă cu el, pentru că lui nu-i răspundea alt dor. Pruncul acela, la care se gândise în chip așa de credincios și cu tōte sperările acelea dulci, în cari mamele își găsesc bucuriile sale cele maî curate, pruncul acela va avē să se oprēscă în depărtare, când o va întilni. Când el își va întinde mâinile spre ea și va striga: „Mamă!” ea din iubire față cu el va avē să-i răspundă: „Necurată! Necurată!” Și prunca acēsta, preste umerii căreia, fiind că nu are alt ceva, cu ce să o acopere, întindea buclele sale lungi, încalcite și albite așa de nefiresce, — o, de ce trebuie, ca chiar prunca acēsta să fie singura sōtă a vieții ei strivite?!

Și femeea acésta vitéză totuși luă asupra-și sörtea acésta și respică strigarea aceea, carea din vechimea cea mai înaltă a fost criteriul acelei sorți și carea în viitoriu va avé să fie neschimbata ei salutare:

„Necurată! Necurată!”
(Va urma.)

Bibliografie.

„Revista ilustrată” broșura pro Ianuarie va apăre cu ceva întârziere din cauză. că ilustrațiunile se fac în Viena, și nu le-am primit la timp. Dar în câte va zile va apăre de sigur, și o vor primi toți cei ce o doresc, să o vadă. Pentru cei ce voesc a o abona, însemnăm. că ediția de lux va costa pe an 6 fl. pentru Austro-Ungaria și 15 franci pentru România și străinătate; ediția populară numai 3 fl. pentru Austro-Ungaria și 7 franci 50 bani pentru România și străinătate. Șofmuș (posta Nagy-Sajó) Ianuarie 1898. Cu totă stima Ioan Baciú editor. Ioan Pop Reteganul redactor responsabil.

A apărut

Calendarul „Unirii” pe 1898 Anul II

cu următorul cuprins bogat și interesant:

Cronologie, Serbătorile, Regentul, Întunecimii, Anotimpuri, Umblarea timpului, Lunile cu povești ecoumice și semne de timp. Regentii europeni. Șematismul provinciei mitropolitane de Alba Iulia cu specificarea parohiilor în românește și ungurește și cu posta ultimă și a parohilor, cum și a diferitelor dicasterii.

Michail Pavel, episcopul de Orade, schiță biografică (cu un portret foarte succes). „Christos a înviat”, poezie de Al. Vlăduță. George Coșbuc (cu portret) note biografice și trei poezii: Epigramă (în vîrsta de 12 ani), Pe ceriú (de 14 ani) și Beda (din 1886). Ales. Bohățel, biografie și portret. Cisme de împrumut și Sa turcitu-se bădălu, anecdote hazlii de Th. D. Speranță. Glume. Morți nostri (bărbații gr. cat. fruntași morți în 1897) cu portretul br. David Urs și Iosif Hossu. Sfaturi. Posta. Scala timbrelor. Tîrgurile. Inserțiuni.

Din acest cuprins orî cine se pöte convinge, că acest Calendar e cel mai potrivit și mai bun pentru preoțimea noastră gr. cat. în special.

Prețul unui exemplar 35 cr. cu porto 40 cr.

A apărut:

Jertfa creștinilor. Comentariu al liturgiilor bisericii grecesci compus de Dr Victor Szmigelski. Tomul I. Introducere dogmatică. Cu aprobarea Prea-veneratului Ordinariat mitropolitan de Alba Iulia și Făgăraș. Blaș 1897. Tipografia seminariului archidiecezan. Pag. 230 în 8. Prețul 1 fl. 5 cr. sau 2 lei 20 bani. Editura auctorului.

Opul e dedicat Escelenței Sale Prea-sfințitului Domn Michail Pavel episcop de Oradea mare.

Venitul curat va fi contribuire la un fond provincial de salarizare a preoților și învățătorilor.

A apărut:

Carte de instrucțiune militară pentru școlile de zărgi de infanterie ces. și reg. compusă de Dimitrie Bardosi supralocotenent c. și r. în reg. de infanterie Nr. 35. Editura auctorului. Oradea Mare 1898. Cu tipariul lui Iosif Láng. Prețul 55 cr.

La tipografia seminarială se adă de vindare:

Legile politico-bisericesci din 1894 și 1895

împreună cu respectivele ordinațiuni ministeriale, traduse, edate și comentate la ordinul Prea-veneratului Consistor mitropolitan de Alba Iulia și Făgăraș. Prețul unui exemplar broșurat e 1 fl. 20 cr. v. a. + pentru porto 10 cr.

Credem, că nu mai e lipsă, ca să atragem atențiunea clerului nostru asupra acestui op. Fără de cartea acésta nici un preot nu pöte, să se acomodeze în deosebitele sale agende, după-ce prin legile politico-bisericesci s'au schimbat tóte raporturile de drept privitor la căsătorie. Tocmai de aceea credem, că nu va fi oficiu preoțesc, din care să lipsească acésta carte, în care se află tóte cele, de câte are trebuință preotul în urma situațiunii noué create prin legile aceste.

Euchologiu

edițiunea a doua, revădută după originalul grecesc și îndreptată în mod însemnat. Format 8° mare pe 552 pagine, pe hârtie velină, tipariu frumos în negru și roșu. -- Prețul nelegat fl. 2.80, érá legat în pele tare fl. 3.80.

Posta Redacțiunii. Dnef E.P. in S. Veđt rubrica „Bibliografie” din nrul de față. Mai mult nu scim nici noi.

Editor și redactor răspundător:

Dr Victor Szmigelski.

Nro 25—1898.

(5) 1—1

Concurs.

Din partea Comitetului despărțemintului XI al Asociațiunii se escrie concurs pentru 2 (două) premii à 25 fl. pentru următoarele lucrări:

1. O lucrare de cel puțin 2 cöle tipărite, care să tracteze regulile igienice de lipsă, să le cunoscă poporul. Lucrarea acésta să pötă fi introdusă eventual și ca manual de igienă în școlile populare.

2. O lucrare de aceea-și mărime, care să se ocupe cu necesitatea conservării portului românesc în tóte ținuturile, și modalitățile reintroducerii în acolo, de unde a dispărut.

Amindöné lucrările aceste să fie scrise în stil ușor și simplu, ca să pötă fi pricepute de popor.

Manuserisele împreună cu un plic, care să cuprindă numele autorului, să se trimită până la 20 April n. 1898 la adresa dlui A. C. Domșa, Blaș.

Lucrările premiate rămân proprietatea acestui Comitet.

Blaș la 1 Faur 1898.

Comitetul despărțemintului XI al Asociațiunii.

Ioan German
director.

A. C. Domșa
secretar.

Nr. 62—1898.

(6) 1 3

Concurs.

Pentru restaurarea bisericii gr.-cat. din Venetia inferiöră, Comitatul Făgărașului, dărîmarea turnului, ce stă separat de biserică, pe cum și pentru clădirea turnului din nou lăngă biserică se determină ținerea licitațiunii minuunde pe ziua de 6 Martie 1898 st. nouă la örele 11 a. m. loco Venetia inferiöră în școla gr.-cat. cu prețul strigării de 2342 fl. 66 cr. v. a. solvinđi în 3 rate.

Doritorii de a lua în întreprindere acestea sînt rugați a se presenta pe terminul defipt.

Condițiunile mai în detail se pot vedé în orl ce zi la Domnul prim curator Iacob Popeneciú protopretor în pensiune.

Venetia inferiöră în 23 Ianuariú 1898.

În numele Curatoratului bisericesc:

Vidi. B. Raț Georgiú Modoroșca
vicariú for. adm. paroch. inter.

677 szám
1897.

(7) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a balázsfalvi kir. járás-bíróság 1896. évi 16. p. számú végzése következtében Dr Rónai János ügyvéd által képviselt Kanitz Ignácz és fiai javára Bretter Gyula recte Leopold és neje ellen 288 frt 79 kr s jár. erejéig 1896. évi Junius hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 696 frt 35 kr-ra becsült 520 drb szarufa, 76 drb gerenda, 52 drb 2" foszten deszka, 2167 drb vegyes deszka, 200 drb fűrészelt lécz, 35 drb faragott lécz és 7 drb borona felől álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. jbiróság 5524/1897. számú végzése folytán 213 frt 79 kr tőkekövetelés, ennek 1896. évi Márczius hó 15. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 35 frt 26 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig helyben alperesek faraktárában leendő eszközlésére 1898. évi Február hó 18-ik napjának délutáni 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Balázsfalván 1897. évi Január hó 31-ik napján.

Thát György,
kir. jbirósági végrehajtó.

686 szám
1897.

(8) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a balázsfalvi kir. járás-bíróság 1896. évi 227. számú végzése következtében Dr József Brzobohaty ügyvéd által képviselt Wagenmann Gusztáv javára Turk Bázil ellen 75 frt 68 kr s jár. erejéig 1896. évi Május hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 420 frt — kr-ra becsült 1 drb fiaker kocsi, 2 drb fiaker ló és 7 drb fejér márvány asztalból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. jbiróság 3461/1897. számú végzése folytán 75 frt 68 kr tőkekövetelés, ennek 1895. évi Február hó 15. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 24 frt 86 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig helyben alperes lakásánál leendő eszközlésére 1898. évi Február hó 17-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Balázsfalván 1898. évi Január hó 19-ik napján.

Thát György,
kir. jbirósági végrehajtó.